

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب سی‌امین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۱

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی

رشته: اپیدمیولوژی

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در سی‌امین جلسه مورخ ۸۵/۵/۲۱ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.
ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۵/۵/۲۱ کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

رأی صادره در سی‌امین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۵/۵/۲۱ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر عبدا... موسوی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر حسین کشاورز

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

رأی صادره در سی‌امین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۵/۵/۲۱ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر کامران باقری لنکرانی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

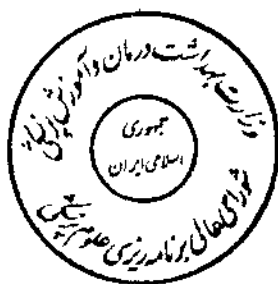
سهم تقاع
L
=

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره

کارشناسی ارشد ناپیوسته

رشته اپیدمیولوژی

۱ - تعریف رشته و مقطع مربوطه

رشته اپیدمیولوژی Epidemiology در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته (M.S.)، شاخه ای از علوم پایه پزشکی و بهداشت است که سلامت فردی و اجتماعی جامعه را اندازه می گیرد و با گردآوری و تحلیل داده ها در سطح جامعه، توزیع آنها و عوامل موثر بر آنها را شناخته، درمانها و راه حلها را پیشنهاد داده و به ارزیابی خدمات واحدهای بهداشتی در سطوح مختلف می پردازد.

۲ - تاریخچه رشته و پیشرفتهای جدید

تفکر اپیدمیولوژی به اندازه پزشکی قدمت دارد. اولین اشارات به بررسی علل بیماریها به توصیه های بقراط به کسانی است که می خواهند در رشته پزشکی فعالیت کنند.

بنابراین هر کس که می خواهد در پزشکی به صورت مناسبی فعالیت کند، ابتدا باید فصلهای سال و تأثیری را که هر یک از آنها ایجاد می کنند، در نظر بگیرد. به طرز زندگی مردم توجه کند و به پیشه آنان، این که شیفته پرخوری و پرنوشی هستند و این که تنبل و بیکاره اند یا مشتاق ورزش

از نظر تاریخی، علم اپیدمیولوژی حداقل به سال ۱۶۶۲ بر می گردد. "جان گرانث" با تحلیل داده های تولد و مرگ توزیع کمی آنها را در جامعه گزارش داد. در سالهای بعد نیز "فار" با مطالعه بر توزیع مرگ در گروه های مختلف شغلی و اجتماعی، مفاهیم اپیدمیولوژیک چون جمعیت در معرض خطر و گروه های مقایسه را مطرح ساخت. با بررسی اسنو در سال ۱۸۵۴ بر توزیع وبا در لندن، اهمیت به کار گیری روشهای کمی در تحلیل و ارزیابی مشکلات بهداشتی و سلامت جامعه قبل از تدوین علم نوین اپیدمیولوژی نشان داده شد.

در کشور ما ایران، اپیدمیولوژی به عنوان حرفه ای مستقل در سال ۱۳۳۰ (۱۹۵۱) در جریان تأسیس سازمان همکاری بهداشت (با همکاری وزارت بهداشتی آن زمان و همکاران آمریکائی) شناخته شد که در آن سازمان یک واحد اپیدمیولوژی مسئول بررسی و کنترل همه گیری ها بود. در سال ۱۳۳۱ انستیتو مالاریولوژی تأسیس شد که سازمانی وابسته به گروه انگل شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه تهران با همکاری کامل با وزارت بهداشتی وقت بود. فعالیت مهم این انستیتو تشکیل دوره های کوتاه مدت مالاریولوژی و نیز انجام مطالعات مالاریومتریکی در سراسر کشور بود که در هر دو فعالیت ، رابطه رشته اپیدمیولوژی با مالاریا به خوبی دیده می شد. در ۱۳۳۲ (۱۹۵۲) قراردادی بین انستیتو مالاریولوژی و سازمان جهانی بهداشت تحت عنوان «برنامه مبارزه با بیماریهای منطقه بوسیله بندپایان» منعقد شد که بخشی از آن ترتیب یک دوره آموزشی یکساله اپیدمیولوژی بود. این دوره دوبار برگزار شد و در هر بار ۳ نفر در آن شرکت کرده و فارغ التحصیل شدند. مسئول ایرانی این قرارداد دکتر محمدعلی فقیه بود که پس از تأسیس دانشکده بهداشت در دانشگاه تهران در سال (۱۳۴۵) به عنوان استاد اپیدمیولوژی و دکتر ابوالحسن ندیم یکی از دانش آموختگان دو دوره فوق، به عنوان دانشیار اپیدمیولوژی منصوب شدند. بخش اپیدمیولوژی این دانشکده به تدریج توسعه یافت به طوریکه در سال ۱۳۵۷ (۱۹۷۹) دارای ۳ استاد ۳ دانشیار و ۳

استادیار بود. همزمان در دانشگاه شیراز دوره لیسانس اپیدمیولوژی راه اندازی شده بود که چندین دوره فارغ التحصیل داشت. از همان آغاز تاسیس انجمن بین المللی اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت دانشگاه تهران همکاری خود را با آن شروع کرد. یکی از جلسات بین المللی آن انجمن در تهران تشکیل شد و دکتر محمدعلی فقیه سالهای چندی نماینده منطقه مدیترانه شرقی در آن انجمن بود. پس از انقلاب به دلایل متعدد از تعداد اپیدمیولوژیست های کشور کاسته شد. یکی دو نفر درگذشتند و چند نفر بازنشسته شدند و یکی دو نفر نیز به خارج از کشور مهاجرت کردند ولی از سال ۱۳۶۵ (۱۹۸۶) برنامه رزیدنتی اپیدمیولوژی مجدداً در ایران شروع شد و همزمان تعدادی به خارج از کشور جهت دریافت درجه دکتری اپیدمیولوژی اعزام شدند. آخرین بازنگری دوره به سال ۱۳۷۵ بر می گردد.

۳ - رسالت رشته

قرن اخیر شاهد تغییر عمده در الگوی سلامت جامعه بوده است. این تغییر در الگوی تولد و مرگ در جامعه و تغییر هرم سنی، تغییر در امید به زندگی و الگوی بیماریهای شایع در جامعه واضح است. تغییر در بیماریهای شایع از بیماریهای عفونی مثل وبا و سل به سمت بیماریهای قلبی عروقی، سرطان و اختلالات متابولیک چالشهای جدیدی را برای بررسی و حل آنان فراهم ساخت. تفاوت توزیع و الگوی اپیدمیولوژیک و مدل علیتی بیماریهای جدید به علاوه توجه جدی تر به اندازه گیری نقش عوامل محیطی، شغلی و روانی در سلامت جامعه، تحرک جدیدی را در این رشته ایجاد کرد و زمینه های جدید توجه و تحقیق در سلامت جامعه و علل موثر بر آن را فراهم آورد. زمینه های جدید در رشته های ملکولی و ژنتیک محصول گرایش جدید به بررسی علت بیماریها و نیز پیشرفتهای تکنولوژیک سالیان اخیر می باشد. مهمترین نقش اپیدمیولوژیست، تحلیل داده های سلامتی و ارزشیابی و پایش برنامه های سلامتی و نیز تعیین هزینه فایده برنامه های سلامتی است. در این راستا با بهینه کردن هزینه در سطوح و برنامه های مختلف سلامتی و کمک در انتخاب بهترین روشها برای ارتقاء سلامت جامعه، کمک به ایفای نقش زیر ساختاری نظام سلامت را برای توسعه اقتصادی اجتماعی جامعه بر عهده دارد.

۴ - چشم انداز رشته

دانش آموختگان کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی تفکر اپیدمیولوژیکی را در جامعه و میان بخشهای مختلف سیستم اداره جامعه گسترش می دهند. به تحلیل داده های بخش سلامت جامعه می پردازند و به مسئولان در تحلیل داده ها و تصمیم گیری مبتنی بر شواهد و توجه به هزینه اثربخشی، کمک می کنند. در این راستا با بررسی زمینه ها و علل نابرابری سلامت در اجتماع، به دسترسی یکسان و کامل تمام افراد جامعه به خدمات بهداشتی با کیفیت کمک می کنند. با حضور در طرح های تحقیقاتی بالینی با توجه به استانداردهای تحقیق با افزایش کیفیت نتایج به پیشنهاد درمانها و راهکارهای پیشگیری موثر و همزمان به ارتقاء علم پزشکی در کشور کمک می کنند. انتظار می رود در آینده قادر باشیم از مراکز اصلی تصمیم گیری و سیاستگزاری در زمینه بیماری و سلامت در منطقه و جهان باشیم.

۵- نقش دانش آموختگان

نقش های دانش آموختگان شامل: آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای و مدیریتی می باشد.

۶- وظایف حرفه ای دانش آموختگان، Task Analysis

- وظایف حرفه ای در نقش مدیریتی:

- مدیریت داده های بهداشتی و سلامتی و تحلیل آنها در سطوح محیطی
- تصمیم سازی و ارائه الگوهای مناسب بهداشت همراه با آزمونهای کوچک اجرایی در سطح جوامع کوچک

- وظایف حرفه ای در نقش مشاوره ای:

- همکاری در طراحی منشور اجرایی و فعالیتهای کنترل کیفیت داده های بهداشتی
- ارائه مشاوره در تصمیم گیری اجرایی و مدیریت بیمارستانی
- ارائه مشاوره در مراحل مختلف تحقیق از طراحی تا استنباط

- وظایف حرفه ای در نقش پژوهشی:

- همکاری در طراحی منشور اجرایی و فعالیتهای کنترل کیفیت داده های بهداشتی
- مشارکت در طراحی و اجرای طرحهای تحقیقاتی پایه، بالینی و جامعه نگر

- وظایف حرفه ای در نقش آموزشی:

- آموزش اپیدمیولوژی، تدریس دانشگاهی و کارگاهی
- آموزش به سطوح مختلف کارشناسان بخش سلامت

۷- اهداف کلی

هدف اصلی برنامه تربیت نیروی انسانی در سطح کارشناسی ارشد بمنظور ارائه خدمات مرتبط با نظام سلامت در زمینه های زیر می باشد:

- آموزش و توانمندسازی در زمینه شناسایی مشکلات سلامتی جامعه
- آموزش و توانمندسازی در زمینه شناسایی الگوی رفتاری و ویژگیهای جامعه در ابعاد گوناگون
- آموزش و توانمندسازی در زمینه روشهای علمی جمع آوری داده ها

- آموزش و توانمندسازی در زمینه پایش و ارزیابی برنامه ها و تحلیلهای هزینه اثر بخشی
- آموزش و توانمندسازی در زمینه چگونگی استفاده از روشهای آماری و کامپیوتر در تحلیل داده ها
- آموزش و توانمندسازی در زمینه شناسایی منشا خطا و چگونگی کنترل آنها در مراحل مختلف تحقیق

۸- استراتژی های کلی آموزشی

- استفاده از دانش آموختگان رشته های علوم پایه پزشکی و بهداشت
- گسترش تواناییهای دانشجویان در ابعاد مختلف کاری
- حمایت از مشارکت دانشجویان در طرح های تحقیقاتی دانشگاه و خارج آن
- مشارکت در کارگاه های آموزشی برگزار شده در دانشگاه
- توجه به ارتباط صمیمانه و نزدیک اساتید با دانشجویان
- تاکید بر خودآموزی در آموزش برای تضمین مهارت و تداوم در تحصیل و پس از آن
- تاکید بر نیاز ها و مشکلات اپیدمیولوژیکی جامعه و نقاط ابهام آن
- توجه به علایق شخصی و حرفه ای دانشجویان در تحصیل
- تشویق به استفاده مستمر از پایگاه های اطلاع رسانی و اینترنت برای ارتباط با سایر محققان و مراکز تحقیقاتی
- تهیه امکانات سخت افزاری و نرم افزاری کامپیوتر برای دانشجویان

۹- شرایط و نحوه پذیرش در رشته:

داوطلبان ورود به دوره کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی باید ضمن دارا بودن شرایط کلی ورود به دوره های آموزش عالی، شرایط خاص زیر را احراز کنند:

- ۱- دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته های بهداشت (عمومی، حرفه ای و محیط) -
حشره شناسی پزشکی - انگل شناسی - آموزش بهداشت - مدارک پزشکی - پرستاری -
مامایی - اداره امور بیمارستان ها و یا دارندگان مدارک دوره دکتری عمومی پزشکی،
دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی و کلیه مدارک تحصیلی مقطع کارشناسی رشته آمار

۲- موفقیت در آزمون ورودی که شامل مواد امتحانی به شرح زیر می باشد:

مواد امتحانی	ضرائب
اپیدمیولوژی شامل اصطلاحات، اصول و روش‌ها، بیماری‌های واگیر و غیرواگیر	۳/۵
آمارزیستی	۳
بهداشت عمومی و برنامه‌های کشوری مرتبط با سلامت	۱/۵
زبان عمومی	۲

۱۰- رشته‌های مشابه در داخل کشور

رشته مشابه در این مقطع در کشور وجود ندارد.

۱۱- رشته‌های مشابه در خارج کشور

کارشناسی ارشد در مقطع اپیدمیولوژی از سالیان گذشته در دانشگاه‌های معتبر دنیا از جمله دانشگاه‌های مذکور در ذیل ارائه می‌گردد. علاوه بر گرایش عمومی در آموزش اپیدمیولوژی در این مقطع، دوره بصورت گرایش خاص نظیر کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی محیط، بیماری‌های شغلی، ملکولار و ژنتیک اپیدمیولوژی، تغذیه، سرطان و ... نیز ارائه می‌گردد.

- London School of Hygiene & Tropical Medicine
- The Johns Hopkins University
- Yale University
- University of Michigan
- Karolinska University
- Harvard University
- McGill University

۱۲- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته

طبق ضوابط شورای گسترش و ارزشیابی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور می‌باشد.

۱۳- موارد دیگر

وجود ندارد.

فصل دوم

مشخصات دوره کارشناسی ارشد

ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی

- طول دوره بر اساس آیین نامه آموزشی دوره مربوطه می باشد.

- مدت تدریس در هر واحد نظری ۱۷ ساعت و در هر واحد عملی ۳۴ ساعت و کارآموزی ۵۱ ساعت در طول یک نیم سال تحصیلی است.

- دوره مشتمل بر تعدادی واحد اجباری و اختیاری و جبرانی به شرح زیر می باشد.
تعداد واحدهای درسی:

- درس جبرانی
۱ واحد (سیستمهای اطلاع رسانی پزشکی)
- دروس اختصاصی اجباری (CORE) ۱۸ واحد
- دروس اختصاصی اختیاری (non core) ۶ واحد
- سمینار ۲ واحد
- پایان نامه ۶ واحد
- جمع ۳۲ واحد

جدول الف: دروس جبرانی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۲۶	۱۷	۹	۱	سیستمهای اطلاع رسانی پزشکی	۰۱

کلیه دانشجویان ملزم به اخذ و گذراندن این واحد به عنوان کمبود و جبرانی می باشند .

جدول ب: دروس اختصاصی اجباری (core) کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۳۴	-	۳۴	۲	اصول اپیدمیولوژی	۰۲
۰۲	۳۴	-	۳۴	۲	روش های اپیدمیولوژی	۰۳
-	۳۴	-	۳۴	۲	روش های آمار زیستی ۱	۰۴
۰۴	۳۴	-	۳۴	۲	روش های آمار زیستی ۲	۰۵
۰۲	۳۴	-	۳۴	۲	اپیدمیولوژی بیماری های واگیر	۰۶
۰۲ و ۰۳	۳۴	-	۳۴	۲	اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر	۰۷
۰۴ و ۰۵	۵۱	۳۴	۱۷	۲	تحلیل داده های بهداشتی با کامپیوتر	۰۸
۰۴ و ۰۲	۳۴		۳۴	۲	روش های آماری در اپیدمیولوژی	۰۹
	۵۱	۳۴	۱۷	۲	روش تحقیق	۱۰
				۱۸	جمع	

جدول ج: دروس اختصاصی اختیاری (non core) کارشناسی ارشد رشته اپیدمیولوژی x

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز
			نظری	عملی	
۱۱	روش های نمونه گیری	۲	۳۴	-	۰۴
۱۲	روش های آماری ناپارامتری	۲	۳۴	-	۰۵
۱۳	مدل سازی اپیدمیولوژی	۲	۳۴	-	۰۵ و ۰۴ و ۰۳ و ۰۲
۱۴	اقتصاد بهداشت	۲	۳۴	-	-
۱۵	جمعیت شناسی پزشکی	۲	۳۴	-	-
۱۶	اپیدمیولوژی بالینی	۲	۳۴	-	۰۹ و ۰۳
۱۷	کارآزمایی بالینی	۲	۳۴	-	۰۲ و ۰۳
۱۸	روشهای تحلیل داده های چند متغیره	۲	۳۴	-	۰۵
۱۹	اپیدمیولوژی محیط	۲	۳۴	-	۱۰ و ۰۵ و ۰۴ و ۰۲
۲۰	اپیدمیولوژی ژنتیک	۲	۳۴	-	۰۲
۲۱	اپیدمیولوژی باروری	۲	۳۴	-	۰۲
۲۲	اپیدمیولوژی سرطان	۲	۳۴	-	۱۰ و ۰۴ و ۰۲
۲۳	کاربرد اپیدمیولوژی در نظام سلامت	۲	۳۴	-	۰۲ و ۰۳
۲۴	کارآموزی بهداشت	۲	-	-	۱۰ و ۰۴ و ۰۲
۲۵	اپیدمیولوژی اجتماعی در سلامت	۲	۳۴	-	-
۲۶	اصول مدیریت و برنامه ریزی بهداشت	۲	۳۴	-	-
		جمع	۳۲		

x دانشجویان از بین واحد های فوق ملزم به گذراندن ۶ واحد می باشد .
انتخاب واحدهای اختیاری بر اساس علاقه دانشجویان، پایان نامه وی و نظر گروه تعیین می گردد

فصل سوم
سر فصل دروس کارشناسی ارشد
ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی

نام درس: سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

کد درس: ۰۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری ۰/۵ واحد - عملی ۰/۵ واحد

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با اجزاء مختلف سخت افزاری کامپیوتر، سیستم عامل ویندوز، اینترنت و بانک اطلاعاتی مهم در زمینه پزشکی و بهداشت.

شرح درس :

پیشرفت سریع تکنولوژی بویژه فن آوری اطلاعات روز به روز چشم اندازها و افق های روشنتری را جهت تسخیر قله علمی فنی و صنعتی و حل مشکلات و مایل بشر ارائه می کند و تک تک افراد و احاد جامعه را به تلاش مضاعف در کسب مهارت های کامپیوتری و کاربرد آنها در ساید علوم ملزم می سازد به نحوی که امروزه افراد و جوامع ناتوان در بکار گیری فن آوری های جدید رایانه ای را بی سواد تلقی می کنند .

گسترش و توسعه کتابخانه های الکترونیکی بر همه افراد به ویژه دانشجویان این ضرورت را ایجاب نموده که با آخرین پیشرفت ها در زمینه کامپیوتر و اطلاع رسانی آشنا شوند. در بیشتر کشور های توسعه یافته و صاحب فناوری و در بعضی کشورهای در حال توسعه آموزش علوم کامپیوتری و فراگیری دانش فن آوری اطلاعات (Information Technology) جزء برنامه های اصلی مدارس و دانشگاه ها به شمار می آید. خوشبختانه در سالهای اخیر دانشگاه های کشورمان گام های مناسب در جهت آشنایی دانشجویان با فن آوری اطلاعات و ارتقاء توانایی های آنها بر داشته اند.

دانشجو باید در پایان درس اطلاع رسانی اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هر کدام را بداند و با سیستم عامل ویندوز آشنا شود. همچنین توانایی استفاده از الگوهای کتابخانه ای و روش های مختلف جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را کسب نماید و توانایی استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد .

سر فصل دروس: (۲۶ ساعت)

آشنایی با کامپیوتر

-انواع کامپیوتر

-سخت افزار

-کارکرد و اهمیت هر یک از اجزاء سخت افزاری و لوازم جانبی

-نرم افزار

آشنایی و راه اندازی سیستم عامل ویندوز

-قابلیت و ویژگی های سیستم عامل ویندوز

-نحوه نصب و راه اندازی سیستم عامل ویندوز

-آشنایی با برنامه های کاربردی مهم ویندوز

آشنایی با اینترنت

-تنظیمات لازم برای اتصال به شبکه

-آشنایی با انواع شبکه

-روشهای جستجو در اینترنت

-موتورهای جستجو گر و روشهای استفاده از آن

-روشهای ارسال و دریافت E-mail

آشنایی با بانک های اطلاعاتی مهم پزشکی و بهداشت

-آشنایی با بانک های اطلاعاتی نظیر Medline.Elsevier.ProQuest و.....

- آشنایی با مجلات الکترونیکی Full-Text موجود بر روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها

-آشنایی با سایت های مهم در زمینه پزشکی و بهداشت

منابع اصلی درس:

۱-ویندوز XP و اینترنت.تالیف:مهندس کیوان فلاح مشفق.مرکز فرهنگی نشر گستر ۱۳۸۲.

۲-آموزش گام به گام اینترنت، چاپ سوم تالیف:مهندس عین ا. جعفرنژاد انتشارات علوم رایانه ۱۳۸۳.

۳-اینترنت برای پزشکان.تالیف:دکتر محمد رضا جهانی و همکاران.انتشارات تخت سلیمان ۱۳۸۲.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

آزمون میان ترم ۲۵٪

آزمون پایان ترم ۵۰٪

انجام تکالیف ۱۵٪

حضور و شرکت فعال در کلاس ۱۰٪

کد درس : ۰۲

نام درس: اصول اپیدمیولوژی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

معرفی اصول و روشهای اپیدمیولوژی و کاربرد آنها در سلامت جامعه
فراهم آوردن مهارت مقدماتی در استنباط نقادانه متون اپیدمیولوژی مربوط به سلامت جامعه
شرح درس :

این درس آشنایی مقدماتی با اپیدمیولوژی بعنوان پایه علوم بهداشت جامعه و پزشکی را فراهم می آورد و برخورد کمی با مسائل سلامت جامعه را نشان می دهد. این درس در مورد اندازه ها در اپیدمیولوژی بحث می کند، طراحی انواع مطالعه و مفاهیم اعتبار و بحث کلی از شیوه تحلیل و نیز مهارتهای مقدماتی نقد متون اپیدمیولوژی ارائه می گردد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

مفاهیم و مدلهای اپیدمیولوژی (دامنه اپیدمیولوژی - شدت بیماری - مدلهای بیماری)، اندازه های سلامت و بیماری (ریسک، شانس و میزان)، اندازه های برآورد اثر (خطر نسبی و مطلق)، ارزیابی قدرت و محدودیت منابع مختلف اطلاعات اپیدمیولوژی، اصول طراحی مطالعات شامل مطالعات مقطعی، همگروهی، مورد شاهدی و مداخله ای، ارزیابی قدرت و محدودیتهای هر روش مطالعه، خطای تصادفی، تورش و مخدوش شدن در مطالعات اپیدمیولوژی، تفاوت ارتباط آماری و علیت، مفاهیم حساسیت، ویژگی و ارزش اخباری، غربالگری
(کشف بیماری و حفظ سلامت - ضوابط ارزشیابی - اعتبار - اعتماد و بازده)

منابع اصلی درس:

روش شناسی پژوهشهای کاربردی در علوم پزشکی، گروه مولفین، انتشارات علوم پزشکی تهران،

۱۳۸۳

1-Epidemiology, Gordis L., W. B. Saunders Company, 2000

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارائه حد اقل یک سمینار ۲۰ درصد نمره

امتحان نظری پایان ترم ۸۰ درصد نمره

نام درس: روشهای اپیدمیولوژی

کد درس: ۰۳

پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: افزایش دانش و بخصوص مهارت دانشجویان در روش شناسی اپیدمیولوژی و درک از روشهای آماری مطرح شده در اپیدمیولوژی
رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

شیوه انتخاب گروه شاهد، اصول انتخاب جمعیت مرجع، شیوه های مختلف نمونه گیری، طراحی Age, Case crossover, birth and period effects، همسان سازی، سوگرایی انتخاب و اطلاع، اشتباه در طبقه بندی، سوگرایی مخدوش کنندگی، مرور بر تطبیق داده ها، اثر متقابل، مدیریت گردآوری داده های، تضمین و کنترل کیفیت، مرور سیستماتیک مقالات، متا آنالیز

منابع اصلی درس:

شیوه ارزیابی دانشجو:

بر اساس ارزشیابی نهایی صورت گرفته و نیز گزارش دو پروژه که شامل تدوین تضمین و کنترل کیفیت یک طرح تحقیقاتی و دیگری انجام مرور منظم مقالات در یک موضوع سلامتی و انجام متا آنالیز بر روی داده های به دست آمده می باشد.

کد درس: ۰۴

نام درس: روش های آمار زیستی ۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

(۱) آشنایی با روشهای تجزیه و تحلیل داده ها

(۲) کسب مهارت در استفاده از روشهای مقدماتی آمار زیستی با استفاده از یک نرم افزار آماری (SPSS)

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

یادآوری و تکمیل آمار توصیفی، جدولهای توزیع فراوانی دوبعدی و چندبعدی و نمودارها، احتمالات، قانون بیز و کاربرد آن در غربالگری (ویژگی - حساسیت - ارزش اخباری مثبت و منفی)، متغیر تصادفی و تابع چگالی احتمال، امید ریاضی (برای یک متغیر، مجموع وتفاضل دو متغیر و فرمولهای مربوطه، استقلال و همبستگی)، توزیع های احتمال (یکنواخت، دو جمله ای، پواسن و نرمال)، کلیات نمونه گیری و روشهای نمونه گیری، توزیع های نمونه گیری میانگین و نسبت، قضیه حد مرکزی، برآورد، تعیین حجم نمونه برای برآورد میانگین و نسبت، آزمون فرضیه، مقایسه یک میانگین و یک نسبت با یک عدد، مقایسه دو میانگین (t-test و Paired t-test و فاصله اطمینان (تفاضل)، آزمون تساوی دو واریانس، آزمونهای ناپارامتری معادل (willcoxon signed ranked test Mann- Withney, signed test)، مجذور کای برای مقایسه دو نسبت و رابطه دو صفت کیفی

منابع اصلی درس:

(۱) روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی تالیف دکتر کاظم محمد، دکتر حسین ملک افضلی، دکتر وارثگس نهایتیان

(۲) اصول و روشهای آمار زیستی تالیف دانیل ترجمه دکتر سیدمحمدتقی آیت اللهی

(۳) اصول آمار زیستی تالیف رزور ترجمه حمید حقانی - روح انگیز جمشیدی، یا ترجمه دکتر علی عمیدی

4) Statistics for Research. Shirly Dowdy and Stanly Wearden

شیوه ارزیابی دانشجوی:

(۱) امتحان نظری تشریحی

(۲) امتحان عملی تحلیلهای آماری با استفاده از نرم افزار آماری

کد درس : ۰۵

نام درس : روش های آمار زیستی ۲

پیش نیاز: روش های آمار زیستی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

(۱) آشنایی با روشهای آماری پیشرفته

(۲) کسب مهارت در کاربرد روشهای آماری در پژوهش ها با استفاده از یک نرم افزار آماری (مثل SPSS یا EPI)

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

آنالیز واریانس یک عاملی (پارامتری و ناپارامتری)، آنالیز واریانس دو عاملی ، آنالیز واریانس Repeated Measures.Friedman ، همبستگی و رگرسیون ساده ، رگرسیون چندگانه و همبستگی جزئی ، آنالیز کوواریانس ، رگرسیون لجستیک ، ROC curve Analysis. تحلیل بقاء

منابع اصلی درس:

(۱) اصول و روشهای آمار زیستی مولف دانیل ترجمه دکتر سید محمد تقی آیت الهی

(۲) اصول آمار زیستی مولف رزتر ترجمه حمید حقانی - روح انگیز جمشیدی، یا دکتر علی عمیدی

(۳) روشهای آماری و زیستی تالیف دکتر کاظم محمد ، دکتر حسین ملک افضلی ، دکتر وارنگس نهایتیان

4) Statistics for Research. Shirly Dowdy and Stanly Weaeden

5) Statistical Mehtods in Medical Research.Peter Armitage,G.Berry

شیوه ارزیابی دانشجو:

(۱) امتحان نظری

(۲) انجام یک پروژه و تحلیل آماری آن

نام درس : اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر کد درس : ۰۶

پیش نیاز : اصول اپیدمیولوژی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مسائل اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر دار و روشهای اپیدمیولوژیک اختصاصی برای مطالعه آنها
شرح درس : در این درس روشهای مطالعه بیماریهای واگیر آموزش داده می شود و شاخصهای بیماریهای عفونی شایع در کشور بحث می گردد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

مقدمه ، واژه ها و مفاهیم کلی ، اختصاصات اپیدمیولوژی بیماریهای واگیردار، مدل‌های ریاضی برای بررسی اپیدمی ها، اندازه گیری عفونت زائی، مطالعه تاریخچه طبیعی بیماریهای واگیردار، سرو اپیدمیولوژی، مطالعه الگوهای تماس در بیماریهای واگیردار، اپیدمیولوژی واکسیناسیون، مراقبت جاری از بیماریهای واگیردار، استنتاج اپیدمیولوژیک در بررسی همه گیریها، برنامه های ریشه کنی بیماریهای واگیردار

منابع اصلی درس:

1) Modern infectious disease epidemiology, Johan Giesecke

۲) کتاب جامع بهداشت عمومی (جلد دوم) : دکتر حسین حاتمی و همکاران، تهران، انتشارات ارجمند، ۱۳۸۳

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارائه سخنرانی ۲۰ درصد نمره کل

امتحان پایان ترم ۸۰ درصد نمره

نام درس : اپیدمیولوژی بیماریهای غیرواگیر

کد درس : ۰۷

پیش نیاز (ها) : اصول اپیدمیولوژی، روشهای اپیدمیولوژی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با اپیدمیولوژی بیماریهای غیرواگیر بوده و دانشجو پس از گذراندن این دوره باید قادر به برنامه ریزی در زمینه های پیشگیری در این مورد باشد.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

اپیدمیولوژی سرطانها، اپیدمیولوژی بیماریهای قلب و عروق ، اپیدمیولوژی بیماریهای متابولیک و دژنراتیو، اپیدمیولوژی بیماریهای روانی ، اپیدمیولوژی بیماریهای مزمن دستگاه گوارش، اپیدمیولوژی حوادث و سوانح، اپیدمیولوژی بیماریهای مزمن دستگاه تنفسی، اپیدمیولوژی بیماریهای دستگاه ادراری اپیدمیولوژی بیماریهای غیرواگیر چشم، اپیدمیولوژی بیماریهای خونی، ارزشیابی انتقادی استراتژی های اساسی در پیشگیری و کنترل بیماریهای غیرواگیر، مباحث جاری در اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای غیرواگیردار

منابع اصلی درس:

۱) اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران ،مولفین : دکتر فریدون عزیزی ، دکتر حسین

حاتمی ، دکتر محسن جانقربانی ، ویراسته دوم.ناشر: نشر اشتیاق، ۱۳۸۰ تهران

2) Brownson R.C., Remington P.L., Davis G.R. (1993) Cheonic Disease Epidemiology and Control. Washington: American Public Health Association.

۳) کتاب جامع بهداشت عمومی : دکتر حسین حاتمی و همکاران ، تهران ، انتشارات ارجمند، ۱۳۸۳

شیوه ارزیابی دانشجو:

۱) امتحان نظری

۲) انجام یک پروژه فردی یا گروهی در مورد یکی از مباحث بیماریهای غیرواگیر

نام درس: تحلیل داده های بهداشتی با کامپیوتر کد درس : ۰۸

پیش نیازها: روشهای آمار زیستی ۱ و ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

در پایان درس دانشجویان قادر باشد داده های مربوط به پروژه های پژوهشی را وارد کامپیوتر کرده، پایش نماید و با استفاده از نرم افزارهای رایج آماری تجزیه و تحلیل نماید و گزارش خود را در نرم افزارهای گرافیکی ارائه نماید.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت)

آشنایی با نرم افزارهای رایج آماری همانند Stata, SPSS, Epi6, طراحی مناسب فرم ورود داده ها به کامپیوتر، پالایش داده ها به کمک نرم افزار، انجام تجزیه و تحلیل توصیفی و تحلیلی داده ها، تجزیه و تحلیل توصیفی شامل به دست دادن جداول فراوانی، نمودارهای آماری و شاخصهای توصیفی است. تجزیه و تحلیل داده های مطالعات مورد شاهدهی، کوهورت و کارآزمایی بالینی نیز فرا گرفته می شود.

منابع اصلی درس:

منابع و راهنماهای نرم افزارهای Stata, SPSS, Epi6 مطابق ویرایش مورد تدریس

شیوه ارزیابی دانشجویان:

امتحان عملی با داده های ارائه شده، تجزیه و تحلیل و تهیه گزارش بر مبنای تحلیل صورت گرفته.

نام درس : روش های آماری در اپیدمیولوژی کد درس : ۰۹

پیش نیازها: اصول اپیدمیولوژی- روش های آمار زیستی ۱

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با روشهای نسبتاً پیشرفته آماری که در علوم زیستی و اپیدمیولوژی برای طراحی، تحلیل و کنترل مخدوش کننده ها به کار می رود.

شرح درس :

بررسی مفاهیم کلیدی و پایه در تحلیل داده های اپیدمیولوژی، لایه بندی و تحلیل چند متغیره و تحلیل و کنترل مخدوش شدن و بررسی اثر متقابل

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

تحلیل و اریانس یک طرفه و بر آورد پارامترهای آن، رگرسیون خطی وهمبستگی ساده، رگرسیون و همبستگی چند گانه، لایه بندی و تحلیل داده های گروه بندی شده، تحلیل بقا

منابع اصلی درس:

1) Practical statistics for medical research, Douglas G. Altman: (1991), Chapman And Hall

2) Statistical methods in epidemiology, Harold A. Kahn: (1989), Oxford University Press

شیوه ارزیابی دانشجویان:

امتحان نظری پایان دوره

نام درس : روش تحقیق

کد درس : ۱۰

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد : ۱ واحد

نوع واحد: نیم واحد نظری - نیم واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان در طراحی یک طرح تحقیقاتی، تهیه پروپوزال و برنامه ریزی برای آن

شرح درس : در طی درس قسمتهای مختلف طرح تحقیقاتی و شیوه نگارش آن تشریح شده تمرین می شود.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت)

اجزاء پروپوزال ، مقدمه ای بر انواع مطالعات، عنوان بندی و تهیه مقدمه، تدوین اهداف، طراحی شکل مطالعه، طراحی روش اجرا، برآورد حجم نمونه، مسایل اخلاقی، طراحی طرح اجرا و گانت، بودجه بندی و برآورد نیروی انسانی مورد نیاز، طراحی پروتکل اجرایی و کنترل کیفی

منابع اصلی درس:

۱) تحقیق در سیستمهای بهداشتی، WHO سازمان بهداشت جهانی

2) Designing and Conducting Health System Research Projects, Corlien

M. Varkevisser

شیوه ارزیابی دانشجوی:

ارائه پروپوزال کامل در انتهای ترم ۵۰ درصد نمره

امتحان کتبی ۵۰ درصد نمره

کد درس : ۱۱

نام درس : روش های نمونه گیری

پیش نیاز (ها) : روش های آمار زیستی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

(۱) آشنایی با روشهای نمونه گیری غیراحتمالی و احتمالی

(۲) کسب مهارت در کاربرد روشهای نمونه گیری و تعیین حجم نمونه

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

مقدمه نمونه گیری (دلیل، محاسن، انواع نمونه گیری، تورش و صحت برآورد، توزیع برآوردگر)، نمونه گیریهای غیرتصادفی، نمونه گیری تصادفی ساده و تعیین حجم نمونه برای برآورد میانگین و نسبت و مقدار کل، نمونه گیری تصادفی سیستماتیک و تعیین حجم نمونه برای برآورد میانگین و نسبت و مقدار کل، نمونه گیری طبقه ای و تعیین حجم نمونه برای برآورد میانگین و نسبت و مقدار کل، نمونه گیری خوشه ای (یک مرحله ای و دو مرحله ای) تعیین حجم نمونه برای برآورد میانگین و نسبت و مقدار کل، نمونه گیری چند مرحله ای (طرحهای پیچیده)، Capture- Randomized Response و recapture Sampling و کاربرد آن در مطالعات اپیدمیولوژیک، Sampling Lot Quality Assurance و کاربرد آن در مطالعات اپیدمیولوژیک، تصادفی سازی و تعیین حجم نمونه در مطالعات بالینی

منابع اصلی درس:

1) Sampling of Populations : Methods and Applications. Paul S. Levy and Stanley Lemeshow.

2) Adequacy of Sample Size in Health Studies. Stanley Lemeshow, David W. Hosmer and Janelle Klar.

شیوه ارزیابی دانشجو:

(۱) امتحان نظری

(۲) انجام یک پروژه نمونه گیری

نام درس : روشهای آماری ناپارامتری کد درس : ۱۲

پیش نیاز (ها) : روشهای آمار زیستی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با روشهای آماری بدون پارامتری که در تحقیقات برای مقایسه دو یا چند نمونه از نظر توزیع آنها (نه پارامترهای آنها) به کارگرفته می شود. در این روشها هیچ گونه فرضی در خصوص نوع توزیع در نظر گرفته نمی شود

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

آزمونهای مربوط به یک نمونه (دو جمله ای X^2 ، اسمیرنوف کولموگروف (Run test) (آزمون گردشی) آزمونهای مربوط به دو نمونه وابسته به هم (مک نامار، ویل کوکسون، والش (Sign Test) (آزمون علامتی)، آزمونهای مربوط به دو نمونه مستقل از هم (دقیق تر فیشر X^2 ، میانه و ...)، آزمون چند نمونه وابسته به هم (کوکران، فریدمن)، آزمون چند نمونه مستقل از هم (X^2 ، میانه، کروسکال والیس)، اندازه گیری بستگی بین صفات و انجام آزمون فرضیه درباره آن (ضریب توافق، ضریب همبستگی اسپیرمن - ضریب همبستگی کندال)، استفاده از برنامه های کامپیوتری مربوط به آمار ناپارامتری در نرم افزارهای SAS, SPSS در تحلیل داده ها.

منابع اصلی درس:

- 1) Desv M.M., Raghavarao D. (2003) Nonparametric Statistical Methods for Complete and Censored Data. London: Chapman and Hall/CRC.

شیوه ارزیابی دانشجو:

(۱) امتحان نظری

(۲) انجام پروژه درسی با استفاده از داده های واقعی و برنامه های کامپیوتری جهت کاربردهای

عملی روشهای ناپارامتری

نام درس : مدل سازی اپیدمیولوژی

کد درس : ۱۳

پیش نیاز (ها) : اصول اپیدمیولوژی، روشهای آمار زیستی (۱ و ۲)، روشهای اپیدمیولوژی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

در این درس دانشجو با مدلسازی اپیدمیولوژی آشنا می شود و شیوه ها و فنون گوناگون مدلسازی را می آموزد و در یک پروژه درسی با استفاده از داده های واقعی آن را تمرین می کند.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

مدلهای بیزی در اپیدمیولوژی، اپیدمیولوژی فضایی، مدلسازی در بیماریهای واگیر و غیرواگیردار، متا-آنالیز، انواع مدلسازی های احتمالاتی، انواع مدلسازی های رگرسیونی، سایر روشهای مدلسازی

منابع اصلی درس:

- 1) Clayton D., Hills M. (1993) Statistical Models in Epidemiology Oxford: Oxford University press.
- 2) Elliot P., Wakefield J., Best N., Briggs D. [Editors] (2000) Spatial Epidemiology, Methods and Applications. Oxford : Oxford University press.
- 3) Kleinbaum O.G. (1994) Logistic Regression- New York: Springer Verlay Inc.
- 4) Thomas J.C., Weber D.J. [Editors] (2001) Epidemiologic Methods for the Study of Infections Disease. Oxford : Oxford University Press.
- 5) Press S.J. (2003) Subjective and Objective Bayesian Statistics. Principles, Models and Application.
- 6) Stangl O.K., Berry D.A. [editors] (2000) Meta-Analysis in Medicine and Health Policy. New York: Marcel Dekker, Inc.

شیوه ارزیابی دانشجو:

(۱) امتحان نظری

کد درس : ۱۴

نام درس : اقتصاد بهداشت

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با روشهای تحلیل اقتصادی و مدل‌های آماری مربوطه جهت تصمیم‌گیری در علوم بهداشتی.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

فرآیند بهداشت و درآمد ملی، تجزیه و تحلیل هزینه‌ها در بخش بهداشت، الگوی ملی اقتصادی، قیمت، عرضه و تقاضا در بهداشت، اقتصاد درمان، شاخص DALY، سازمان تجارت جهانی و رابطه آن با سازمان بهداشت جهانی، خصوصی سازی در بهداشت، ارزشیابی اقتصادی در بهداشت (شامل انواع روشهای ارزشیابی کمیته سازی هزینه، اثربخشی هزینه، هزینه فایده، هزینه سودمندی، نحوه اندازه‌گیری هزینه‌ها (داده‌ها) و اندازه‌گیری نتایج (ستاده‌ها)، ابزارهای عمومی و اختصاصی اندازه‌گیری کیفیت زندگی در بعد سلامت (QALY)، مباحث اخلاقی در تحلیل اقتصادی در علوم بهداشتی

منابع اصلی درس:

- 1) Gold N.R., Siegel J.E., Russel L.B., Weinstein M.C. (1996) Cost-Effectiveness in Health and Medicine. Oxford : University Press.
- 2) Petiti D.B. (1994) Meta-Analysis Decision Analysis and Cost-Effectiveness Analysis. Oxford: University Press.

۳) آصف زاده، سعید. اقتصاد بهداشت. تهران : شرکت نش امروز (۱۳۸۱) (چاپ دوم).

۴) فیلز، چارلز لی (مولف) و عسگری منوچهر (مترجم). اقتصاد بهداشت. تهران: نشر اقتصاد نو ، ۱۳۷۶.

۵) کریمی ، ایرج. اقتصاد سلامت . تهران : ۱۳۸۱.

شیوه ارزیابی دانشجویان:

۱) امتحان نظری

۲) انجام یک پروژه درسی در اقتصاد بهداشت تحت نظر استاد درس

نام درس : جمعیت شناسی پزشکی

کد درس : ۱۵

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با روشهای پیشرفته تجزیه و تحلیل اطلاعات جمعیتی و روشهای پیش بینی جمعیت که مبنای برنامه ریزیهای دراز مدت کشوری است.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

هدف، تعریف و ضرورت دموگرافی، تحول جمعیت و مرحله انتقالی، نظریه های جمعیت، روشهای جمع آوری اطلاعات برای جمعیت شناسی، مطالعه ساختار جمعیت، مطالعه حرکات جمعیت (تولد، مرگ، ازدواج و طلاق، مهاجرت)، مدل‌های جمعیت، مدل‌های جدول عمر، روشهای مختلف پیش بینی جمعیت، ارزشیابی روشهای تنظیم خانواده

منابع اصلی درس:

- ۱) روشهای تحلیلی جمعیت، دکتر امانی
- ۲) روشهای تحلیلی جمعیت، ترجمه دکتر منصوریان
- ۳) مبانی جمعیت شناسی، دکتر امانی
- ۴) مقدمه ای بر مبانی جمعیت شناسی، دکتر شیخ

شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان نظری پایان دوره

نام درس : اپیدمیولوژی بالینی

کد درس : ۱۶

پیش نیازها: روشهای آماری در اپیدمیولوژی، روشهای اپیدمیولوژی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس:

هدف کلی شناختی: دانستن کاربرد روشهای اپیدمیولوژی در بالین بیماران

هدف کلی نگرشی: درک کاربرد روشهای اپیدمیولوژی در بالین بیماران

هدف کلی رفتاری: بکار بردن روشهای اپیدمیولوژی در بالین بیماران

شرح درس :

در این واحد درسی با روشهای اپیدمیولوژیک، توزیع بیماریها، عوامل تعیین کننده بیماریها، فاکتورهای خطر، فاکتورهای مربوط به پیش آگهی، ارزش تستها و روش ارزیابی آنها، مداخلات بالینی و کارآزماییهای بالینی و تصمیم گیری و کاربرد هر یک از موضوعات فوق در بالین بیماران و در وضعیت مناسب مورد بحث قرار خواهد گرفت.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

تعریفها اندازه ها

مطالعات اپیدمیولوژی (توصیفی، مورد شاهدهی، کوهورت، کارآزمایی بالینی)

مفهوم خطر پیش آگهی

تشخیص تصمیم گیری

روابط علیتی درمان

منابع اصلی درس:

1-Clinical epidemiology, Robert, H. Fletcher

شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان جامع پایان ترم از کلیه مباحث، ۸۰ درصد نمره

حد اقل دو امتحان میان ترم که در مجموع ۲۰ درصد نمره را به خود اختصاص دهد.

کد درس : ۱۷

نام درس: کارآزمایی بالینی

پیش نیازها: اصول اپیدمیولوژی ، روشهای اپیدمیولوژی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان درس دانشجو قادر خواهد بود یک مطالعه کارآزمایی بالینی را طراحی ، اجرا و تجزیه و تحلیل نماید.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

طراحی کارآزمایی بالینی شامل چگونگی طراحی شامل انواع طرح ها (Design) بررسی می گردد. روشهای مختلف تخصیص درمان شامل Randomization, Minimization معرفی می گردد. رویکردهای تجزیه و تحلیل کارآزمایی بالینی با توجه به طراحی و روشهای برخورد با داده های مفقود در تجزیه و تحلیل معرفی می گردند. در معرفی روشهای تجزیه و تحلیل کارآزمایی بالینی بر روی تجزیه و تحلیل به شیوه آنالیز بقا و آنالیز واریانس تاکید می گردد.

منابع اصلی درس:

I-Design & analysis of clinical trial, Chauw

شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان تستی و تشریحی در آخر دوره

کد درس : ۱۸

نام درس : روشهای تحلیل داده های چند متغیره

پیش نیاز: روشهای آمار زیستی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

در این درس دانشجویان با روشهای تحلیل داده های چند متغیره در علوم زیستی و اپیدمیولوژی و بهداشتی آشنا می شود و این روشها را در یک پروژه درسی بر روی داده های واقعی در یکی از این رشته ها به کار برده و به تحلیل آن می پردازد و تفکر چند متغیره را در گروه پزشکی دریافت می دارد.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

- مرور کلی بر جبر ماتریس ها شامل : دترمینال و عکس آنها، معادلات خطی توأم، ماتریسهای عمودی.
- بردارهای تصادفی و توزیع های چند متغیره - توزیع نرمال چند متغیره و خواص آن.
- رگرسیون و همبستگی چندگانه و همبستگی جزئی
- تحلیل تابع افتراقی، روشهای پله ای به جلو و عقب در رگرسیون چندگانه
- تحلیل افتراقی و تحلیل عامل و ترکیب کننده اصلی
- تحلیل همبستگی کانونی
- تحلیل واریانس، چند متغیره و به کارگیری اطلاعات بهداشتی
- تحلیل مولفه های اصلی
- استفاده از نرم افزارهای کامپیوتری در تحلیل داده های چند متغیره

منابع اصلی درس:

- 1) Afifi A., Clark V.A., May S. (2004) Computer- Aided Multivariate Analysis. London: Chapman and Hall.
- 2) Bartholomew D.J., Steele F., Moustaki I., Galbraith J.I. (2002) The Analysis and Interpretation of Multivariate Data for Social Scientists. London: Chapman and Hall/CRC.
- 3) Krzahowski W.J. (1988) Principles of Multivariate Analysis. Oxford: Science Publications.

شیوه ارزیابی دانشجویان:

(۱) امتحان نظری

(۲) پروژه درسی

نام درس : اپیدمیولوژی محیط

کد درس ۱۹

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیازها: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق - روش های آماری ۱ و ۲

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول اپیدمیولوژی محیط، معرفی روشهای پرکاربرد مطالعات اپیدمیولوژیک در بهداشت محیط، معرفی مطالعات اکولوژیک با تاکید بر مشکلات رایج و راه حل های آن.

شرح درس :

در این درس ابتدا اپیدمیولوژی بیماریهای عفونی و غیر عفونی مورد مقایسه قرار می گیرد و دانشجویان با نحوه تصمیم گیری در مورد این که آیا یک بیماری واگیر دار است یا غیر واگیر آشنا میشود و در نهایت روش های پرکاربرد اپیدمیولوژی در بهداشت محیط بحث می شود.

رئوس مطالب:

تعریف اپیدمیولوژی محیط، حیطه فعالیت های آن، رابطه اپیدمیولوژی محیطی و شغلی و دیدگاههای جدید در این زمینه، جنبه های عفونی و غیر عفونی در مواجهه های محیطی، شباهت ها و تفاوت های اپیدمیولوژی محیطی و شغلی، سنجش مواجهه در اپیدمیولوژی محیط (سنجش به صورت فردی ، سنجش در محیط های کوچک ، سنجش در محیط های عام ، سنجش های بیولوژیک و بیو مارکرها)، مروری بر انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعات توصیفی، مطالعات مشاهده ای تحلیلی، مطالعات مداخله ای ، مطالعات اکولوژیک)، بررسی مطالعات اکولوژیک با تاکید بر نقاط قوت، نقاط ضعف و راه حل های آن

منابع اصلی درس:

- 1) Environmental epidemiology and risk assessment , Aldrich TE, 1993.
- 2) An Introduction to Environmental Epidemiology. Talbott E. O. Lewis Publishers, 1995

شیوه ارزیابی دانشجویان:

امتحانات کتبی

ارزیابی تکوینی حین تدریس

امتحان کتبی پایان ترم

نام درس: اپیدمیولوژی ژنتیک

کد درس : ۲۰

پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

در پایان درس دانشجویان روشهای خاص مربوط به اپیدمیولوژی ژنتیک را دانسته و قادر است مطالعات مطرح در اپیدمیولوژی ژنتیک را طراحی نماید.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

آشنایی با رویکردهای فامیلی و جمعیتی در مطالعات اپیدمیولوژی ژنتیک، مورد شاهدهی در ژنتیک، مطالعه بر روی دوقلوها، ازدواجهای فامیلی، فرزند خوانده ها. در مطالعات فامیلی، مطالعه بر Familial aggregation و روشهای تجزیه و تحلیل داده های Correlated مرور می گردد. روشهای مطالعه و تحلیل Segregation, Path analysis, Linkage analysis فراگرفته می شود.

منابع اصلی درس:

1-Fundamental of genetic epidemiology, Moin Khoury;(1993) , Oxford University Press

شیوه ارزیابی دانشجویان:

امتحان تستی و تشریحی پایان دوره

نام درس : اپیدمیولوژی باروری

کد درس : ۲۱

پیش نیاز : اصول اپیدمیولوژی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنا شدن دانشجویان با مفهوم و اجزاء بهداشت باروری و دانستن اپیدمیولوژی بهداشت باروری در جهان

شرح درس : دانشجویان پس از اطلاع از مفهوم بهداشت باروری و اجزاء آن بر اساس اسناد بین المللی بخصوص ICPD و تعهدات منضم به آن در ICPD⁺⁵ و ICPD⁺¹⁰ با اپیدمیولوژی اجزاء آن در دنیا، منطقه و ایران توسط اساتید مربوط آموزش خواهند دید.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

تعریف بهداشت باروری و اجزاء آن، تعهدات بین المللی در مورد بهداشت باروری (کنفرانسهای جمعیت و توسعه از سال ۱۹۹۴ تاکنون)، سواد زن و بهداشت باروری، حقوق زن و بهداشت باروری، مسئولیت مردان و بهداشت باروری، خشونت علیه زنان و بهداشت باروری، تنظیم خانواده، ایدز و بیماریهای مقاربتی، بهداشت بلوغ و جوانان، سقط جنین، مراقبتهای دوران بارداری و زایمان ایمن، پایش و ارزشیابی در برنامه بهداشت باروری

منابع اصلی درس:

۱) گزارشهای صندوق جمعیت سازمان ملل متحد در ارتباط با ICPD (کنفرانس بین المللی جمعیت و توسعه)

شیوه ارزیابی دانشجویان:

سخنرانی و نوشتن یک مقاله مروری درباره یکی از اجزاء بهداشت باروری ۵۰ درصد نمره امتحان کتبی ۵۰ درصد نمره

نام درس: اپیدمیولوژی سرطان

کد درس: ۲۲

پیش نیاز(ها): اصول اپیدمیولوژی ، روشهای آمار زیستی (۱)، روش تحقیق

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با جنبه‌های اپیدمیولوژیک سرطان

شرح درس: این درس به معرفی سرطان ، بار آن در جامعه، و نحوه برخورد اپیدمیولوژی با آن میپردازد...

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

بار سرطان در ایران و جهان: تعریف سرطان، روش‌های اندازه‌گیری مسئله سرطان، تغییرات جغرافیایی، ترند سرطان، کشندگی و بقا در سرطانهای مختلف، مروری بر مطالعات اپیدمیولوژیک ، مفهوم علیت و همبستگی، جنبه‌های مولکولی سرطان: سیکل سلولی و Checkpoints. کنترل رشد سلولی، آپوپتوز، ژنها و سرطان، p53 ، کارسینوژن‌ها، موتاژن‌های خارجی. ژنتیک اپیدمیولوژی سرطان: موتاسیون و پلی‌مرفیسم، تعیین ژنی، آنالیز Segregation, Linkage Allele-Sharing , Alternative methods. Positional Cloning, Analysis Methods, سرطان و ژن‌های کنترل کننده متابولیسم، تشخیص موتاسیون، سازمان ژنوم انسانی و سرطان، بانک اطلاعاتی Single Nucleotide Polymorphism کارسینوژن‌های محیطی و پیشگیری شیمیایی

بیومارکرها: اندازه‌گیری Exposure, تشخیص زودهنگام, Biomarker Variation

سرطان پوست : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

سرطان مری : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

سرطان معده : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

سرطان پستان : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

سرطان ریه : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

سرطان پروستات : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

سرطان سرویکس : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

سرطان کولورکتال : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

سرطان کبد : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

سرطان حفره دهان : اپیدمیولوژی، جنبه‌های ژنتیک، ریسک فاکتورها

منابع اصلی درس:

1-Cancer epidemiology and prevention, David Schottenfeld
A textbook of Cancer Epidemiology, Hans-Olov

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون کتبی و ارائه گزارش از تحقیق نظری

کد درس : ۲۳

نام درس : کاربرد اپیدمیولوژی در نظام سلامت

پیش نیازها: اصول اپیدمیولوژی، روشهای اپیدمیولوژی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مباحث نظری خاص در کاربرد اپیدمیولوژی در نظام سلامت

شرح درس :

در این درس روش استنباط از داده های اپیدمیولوژی و کاربرد آنها در مداخلات سلامت جامعه بحث شده و تعدادی از مفاهیم و ابزارها نیز مورد بحث قرار می گیرند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

اندازه های سلامت در جامعه

مفهوم بار بیماریها

مطالعات اکولوژیک و تفسیر آنها

کیفیت زندگی

امید به زندگی و امید به زندگی با کیفیت

ابزارهای تصمیم گیری در سطح جامعه

تحلیل هزینه و هزینه اثر بخشی

نابرابری در سلامت

مطالعه الگوهای برخورداری از خدمات بهداشتی

پاسخگویی نظام سلامت به جامعه

توزیع جغرافیایی سلامت و بیماری

منابع اصلی درس:

1) Summary measures of population health, Christopher J.L. Murray Quality of life, Peter M. Feyers: (2000), John Wiley & Sons Meta analysis, decision analysis and cost effectiveness analysis, Diana B. Petitti: (2000), Oxford University Press Cost effectiveness in Health and medicine, Siegel: (1996), Oxford University Press

شیوه ارزیابی دانشجو:

آرائه یک سخنرانی ۴ نمره تشویقی

امتحان پایان ترم، ۱۸ نمره

نام درس : کارآموزی بهداشت

کد درس : ۲۴

پیش نیازها : روشهای اپیدمیولوژی ، روش تحقیق، روشهای آمارزیستی(۱)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : کارآموزی

هدف کلی درس : در پایان دوره دانشجویان ضمن آشنایی با ساختار نظام مدیریتی بخش سلامت جامعه و سایر بخشهای مرتبط با سلامت ، باید توانایی شناخت مشکلات سلامت جامعه و اولویت بندی آنها را از طریق ارزیابی های علمی با توجه به شرایط مختلف داشته باشد تا قادر باشد بصورت گروهی و فعالیت تیمی با اجرای طرح های پژوهشی مبتنی بر جامعه نسبت به حل مشکل یا ارائه راه حل آن اقدام نماید.

رئوس مطالب : (۱۰۲ ساعت)

- کارگاه توجیهی برای آشنایی دانشجویان با ارزیابی محلی جامعه و تشخیص مشکل در جامعه:

○ معرفی دوره: شیوه ارزیابی محلی جامعه: شیوه تعیین مشکلات جامعه: شیوه اولویت بندی مشکلات یافت شده در ارزیابی جامعه: شیوه تشخیص مشکل در جامعه:

- کار عملی در فیلد بصورت گروهی:

○ شناسایی فیلد آموزشی: ارزیابی محلی جامعه: تفسیر مشکلات و اولویت بندی آنها: تشخیص یک مشکل از میان فهرست مشکلات از طریق ارائه پروپوزال، جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده ها: ارائه راههای مداخله برای حل مشکل:

- گزارش کارآموزی به صورت ارائه شفاهی و کتبی

منابع اصلی درس:

- 1) Community as Client, Elizabet T. Anderson, R.N, C, Dr,
PH.Community Health Needs Assessment, W.H.O Regional office for
Europe,2001

شیوه ارزیابی دانشجویان:

ارزشیابی فعالیت دانشجویان (به عنوان عضوی از گروه کار پژوهشی) از طریق بررسی گزارش فعالیت پژوهشی انجام شده در دو نوبت گزارش شفاهی گروهی و گزارش کتبی توسط همکاران دانشگاه انجام می گردد.

کد درس : ۲۵

نام درس: اپیدمیولوژی اجتماعی در سلامت

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری همراه با انجام پروژه گروهی

هدف کلی درس: افزایش دانش و بخصوص مهارت دانشجویان در روش شناسی اپیدمیولوژی و درک از روشهای آماری مطرح شده در اپیدمیولوژی (آیا نیازی به نگارش اهداف اختصاصی می باشد)

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

اهمیت عوامل اجتماعی در تعیین وضعیت سلامتی

توسعه انسانی و سلامت

سرمایه اجتماعی و نقش آن در سلامتی

اصول توسعه انسانی

تحقیق در توسعه

مشارکت اجتماعی، بین بخشی و شیوه های جلب مشارکت در پژوهش

تحقیق مشارکتی جامعه محور

مقایسه مطالعات کیفی و کمی

کاربرد مطالعات کیفی در بررسی مسایل اجتماعی نظام سلامت

رویکردهای مختلف برای مطالعات کیفی

روشهای مختلف جمع آوری داده در مطالعات کیفی

بررسی نقش اپیدمیولوژی اجتماعی در حداقل دو مقوله مرتبط با سلامت (از جمله اعتیاد و یا ایدز)

منابع اصلی درس:

1)Epidemiologic Reviews, 2004, vol 26

2)Berkman LF & Kawachi I. (2000). Social epidemiology. New York. Oxford university Press.

شیوه ارزیابی دانشجویان:

بر اساس ارزشیابی نهایی صورت گرفته و نیز گزارش یک پروژه مطالعه کیفی در یک موضوع اجتماعی می باشد.

کد درس : ۲۶

نام درس: اصول مدیریت و برنامه ریزی بهداشت

پیش نیاز(ها): ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: شناخت و ایجاد مهارت در شیوه های اعمال مدیریت بهداشت و درمان در سطوح مختلف ارائه خدمات بهداشتی

شرح درس :

کلیات مدیریت، تئوریهای مدیریت، نگرش و رهبری در مدیریت، شیوه های مدیریت

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

کلیات، تعاریف، تئوریهای مدیریت، نگرش و رهبری در مدیریت بهداشت و درمان، CA, T.Q.M., P.D., توانمند سازی کارکنان بهداشتی

منابع اصلی درس:

(۱) کیفیت خدمات بهداشتی درمانی، دکتر نیکپور، دکتر مجلسی

(۲) شیوه های سرپرستی کارکنان خدمات بهداشتی، دکتر اکبری، دکتر مجلسی

(۳) اصول مدیریت خدمات بهداشتی، دکتر نیکپور، دکتر آصف زاده، دکتر مجلسی

(۴) علوم رفتاری در مدیریت، (شامل ۹ کتاب و جزوه)

شیوه ارزیابی دانشجوی:

امتحان میان ترم: شفاهی

امتحان پایانی: کتبی

ارائه مقاله و سخنرانی

فصل چهارم
ارزشیابی دوره کارشناسی ارشد
ناپیوسته رشته اپیدمیولوژی

ارزشیابی برنامه هر دوره پذیرش دانشجو با هدایت یکی از اساتید گروه در دو دسته کلی و در گروه‌های زیر انجام می‌شود:

۱- پایش و ارزشیابی های تکوینی:

بررسی های مقطعی است که در پایان هر سال انجام می‌گیرد.

پایش به صورت پرسشنامه و کسب نظرات در جلسه عمومی که به همین منظور برگزار می‌شود، جمع آوری می‌گردد. نظرات و انتقادات دسته بندی شده و گردآوری می‌گردد.

در پرسشنامه در مورد جنبه های مختلف آموزش در دپارتمان از برگزاری کلاسها و کیفیت آنها تا وسایل و امکانات و نیز در نهایت میزان رضایتمندی آنها از دوره یکساله به همراه پیشنهادات آنان اخذ می‌گردد. شاخصهای ارزشیابی برنامه شامل:

- رضایت دانشجویان از محتوای دروس و شیوه تدریس و امکانات آموزشی و دسترسی به منابع اطلاعاتی بر مقیاس رتبه ای پنج قسمتی
- بررسی کیفی انتقادات و پیشنهادات در جلسات گروهی می‌باشد.

۲- ارزشیابی تراکمی:

در پایان هر دوره انجام می‌گیرد.

موارد قبلی به علاوه

- برداشت کلی از دوره و جمع بندی نهایی بر مقیاس رتبه ای پنج قسمتی

- میزان رضایت از دوره بر مقیاس رتبه ای پنج قسمتی

- تاثیر آن بر کارکرد و سایر ویژگیهای شغلی فرد بر مقیاس رتبه ای پنج قسمتی

- تاثیر تحصیل در دوره بر دید فردی و نگرش وی به پیرامون بر مقیاس رتبه ای پنج قسمتی

تاثیر تحصیل در دوره بر شاخصهای مختلف مورد تحقیق قرار می‌گیرد و در طول زمان مقایسه و بررسی روند می‌شود.

داده های جمع آوری شده فوق به روش کمی و کیفی جمع بندی و تحلیل شده، در تصمیمات و برنامه ها مورد استفاده قرار می‌گیرند.

معیار موفقیت در هر یک از شاخصهای فوق، موفقیت و مطلوب بودن (۴ و ۵) در بیش از ۸۰ درصد دانشجویان و دانش آموختگان می‌باشد.

ارزشیابی پیامد برنامه (outcome)

هر ۵ سال یکبار موارد زیر در مورد دانش آموختگانی که حداقل دو سال از اتمام درس آنها گذشته باشد، بررسی می گردد:

- استخدام و اشتغال به کار در واحدهای مدیریتی و مشاوره ای مرتبط
- نسبت رضایت مدیران و دانش آموختگان از عملکرد دانش آموخته رشته کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی بر حسب نوع کار مندرج در بخش وظایف حرفه ای (Task Analysis)

○ حیطه بهداشت و درمان

- توانایی شناسایی و ارائه راه حل مشکلات سلامتی جامعه
- بررسی الگوهای رفتاری و ویژگیهای جامعه
- پایش و ارزشیابی برنامه ها (کنترل کیفیت)
- تحلیل هزینه اثر بخشی
- استفاده از روشهای آماری و کامپیوتر
- بررسی اپیدمی بیماریها

○ حیطه پژوهشی

- شناسایی و جلوگیری از خطاها در تحقیق
- نیازسنجی مشکلات و اولویت بندی آنها
- استفاده از روشهای آماری و کامپیوتر

○ حیطه آموزشی

- توانایی انتقال مطالب مربوط به اپیدمیولوژی (کیفیت تدریس)
- تنوع مطالب درسی مرتبط با اپیدمیولوژی

- نگرش فرد نسبت به مسائل اخلاقی و اخلاق پژوهش در ارائه خدمات

معیار موفقیت برنامه در این بخش بر اساس نقش ایفا شده توسط دانش آموخته بر حسب درصد رضایت وی و نیز مدیران بر مبنای حداقل ۸۰ درصد رضایت در موارد فوق می باشد.

